

Hebreeuwsche letters, waarvan de uitspraak luidt Miekoo-eil, zijnde een klanktoespeling op den voornaam van Michaël.

Het wapen zelf is daar gevierendeeld 1 en 4 Pauw Pauw, 2 en 3 een leeuw, en zoo voerde blijkens de wapenkaart der regeeringsleden van Enkhuizen, ook Michiel's zoon, de ridder (1) Isaac Pauw, die na eerst schepen en raad van Amsterdam geweest te zijn, pensionaris van Enkhuizen is geworden, en ten slotte gecommiteerde in de Generaliteits-Rekenkamer en de Staten-Generaal. De leeuw is waarschijnlijk het wapen van de heerlijkheid Achttienhoven, aan Michiel Pauw ten huwelijk aangebracht door Hillegonda Spiegel, die ze weer geërfd had van haar moeder Neeltje Ouderogh. Van het geslacht Spiegel, waartoe de bekende schrijver Hendrik Laurenszoon Spiegel behoorde en dat in de vrouwelijke lijn uit het oude geslacht Gaaf gezegd Spiegel sproot, zullen we weldra in dit blad een overzicht opnemen. Terloops zij hier vermeld dat in dat geslacht een familiefonds bestaat ter ondersteuning van behoeftige familieleden genaamd het schap van Pieter Laurens in de Spiegel, waartoe de nakomelingen van Hillegonda Spiegel, gehuwd met Michiel Pauw en de nakomelingen van haar zuster, die met den ridder Backer gehuwd was, zijn gerechtigd. (2)

Na het uitsterven van den tak van Michiel Pauw zijn de rechten op dat fonds overgegaan op de familie van Heemskerk graven des H. R. Rijks, die ook den titel van heeren Achttienhoven voerden, als afstammende van den ambassadeur Coenraad van Heemskerk, gehuwd met de eenige dochter van Isaac Pauw van Achttienhoven. En door huwelijk zijn ze vervolgens o. a. weer gekomen in den Delftschen tak der familie Pauw, en wel daarvan in de jongere linie, afstammende van den Delftschen burgemeester Engelbert Pauw (wiens oudere broeder de stamvader was van de linie Pauw van Wieldrecht) en van Cornelia Hillegonda des Villates, wier moeder Anna Petronella gravin van Heemskerk een kleindochter was van den ambassadeur.

Reeds haar zuster Antoinetta Coenradina gravin van Heemskerk was gehuwd met den kinderloos overleden burgemeester van Delft mr. Franco Pauw, waardoor het eerst banden tusschen den Delftschen tak en de afstammelingen uit den tak van Achttienhoven ontstonden. Die banden zijn ook daarom belangrijk, omdat dientengevolge, verschillende documenten, die anders, van het uitsterven van alle takken, uit den Amsterdamschen burgemeester Reinier Pauw gesproten, waarschijnlijk in vreemde handen zouden geraakt zijn, in het bezit kwamen van genoemden Delftschen tak, afstammend van Jacob Pauw burgemeester van Delft ouderen broeder van den Amsterdamschen burgemeester Reinier. Tegenwoordig maakt al wat er van dien aard is deel uit van het familiearchief hetwelk berust onder de ridders Pauw van Wieldrecht.

Over het tegenwoordige wapen der familie Pauw in bijzonderheden te treden zal onnoodig zijn. Evenals het hartschild met de lelie, is de distel als helmteken, met het uitsterven van Reinier's nageslacht, natuurlijk verdwenen. Voerden de jonkheeren Pauw geb. Hoeffft, bij

(1) Isaac Pauw voerde evenals zijn broeder Reinier die kapitein van een compagnie zeesoldaten was, den titel van Ridder. Deze Reinier had bij Eva Cortenhoeff een zoon Michiel kapitein, die ongehuwd overleed in 1709.

(2) Dit fonds berustte vroeger bij de Amsterdamsche weeskamer, thans bij het Ministerie van Financiën, Adviseur voor den tak Pauw is thans schrijver dezes.

wie men lelie en roos nog aantreft, naast den helm van Hoeffft ook dien van Pauw op het gevierendeelde wapenschild, dan zou daarop dat helmteken moeten voorkomen, doch bij de ridders Pauw van Wieldrecht vindt men natuurlijk niet den distel maar den pronkenden pauw, die steeds door den Delftschen tak is gevoerd (1).

Alleen nog één opmerking over het tegenwoordig devies „Deus Pavit” (dat zoowel God bezoekt, als God heeft gewijd of behoud, m. a. w. God is mijn herder, kan beteekenen), hetwelk zooals ik boven reeds zeide van den president van den Hoogen Raad Reinier Reinerszoon Pauw van ter Horst afkomstig is. Hoe het later bij den Delftschen tak in zwang is gekomen kan wellicht daardoor verklaard worden, dat het kasteel ter Horst, waar men die spreuk leest onder de wapens die de twee steenen leeuwen op het hek vasthouden, in het begin van de vorige eeuw werd aangekocht door den Zierikzeeschen burgemeester Cau, lid van de Staten-Generaal, wiens tante met een Pauw van den Delftschen tak was gehuwd.

De Delftsche Pauwen zullen die spreuk daar, dikwijls hebben gelezen en wegens de klanktoespeling op den familienaam geschikt bevonden hebben om het algemeen devies van het geslacht Pauw te worden. Moge laatstgenoemde vertaling der wapenspreuk en niet de eerste met betrekking tot dit geslacht de ware blijken.

H. J. K.

Von Hymmen.

In het Maart-nummer deed de ridder de van der Schueren eenige mededeelingen omtrent de familie Von Hymmen te Duiven. Omtrent de kinderen van Reinhard von Hymmen en Hedwig Magdalena baronesse von Syboldorff verkeert hij in het onzekere, daarom kan het wellicht dienstig wezen hieromtrent op te geven wat ik er van vond op de stamtafels van het aan mijne familie door aanhuwelijk verbonden geslacht Bachmann te Cleef:

Charlotte Louise Isabelle von Hymmen, geb. te 25 Aug. 1707, gest. te Cleve 23 April 1792, dochter van Reinhart von Hymmen kanselier der Cleefsch-Marksche Landsregeering te Cleef, (dat is dus de bedoelde persoon) is gehuwd te Cleef 23 Nov. 1731 met haar neef Heinrich Johann von Hymmen, Königlicher Preussischer geheimer Regierungsrath te Cleef, Hochgraf te Ludenscheid, Ebherr te Grondstein bij Etten, geb. te Ludenscheid 31 Mei 1700, gest. te Duisburg 4 Sept. 1757.

Uit dit huwelijk 7 kinderen.

1. Anna Eleonora, geb. Cleef 20 Sept. 1734, gest. Altena 28 Jan 1793, geh. Cleef 24 Mei 1762 met den Landesdirector en Landrath te Altena H. W. von Holzbrinck

2. Christina Johanna Elisabeth Louise, geb. Cleef 14 Nov. 1735, gest. Cleef 15 April 1805, geh. te Cleef 15 April 1805 met den luitenant in de Hollandsche garde Johann Adolf von Bachmann, zoon van den Kon. Preuss. Regierungsrath en Rechter te Calcar Wilhelm Bachmann en van Johanna Maria Gertrud Engelbertz en stiefzoon van den Cleefsch-Regie-

(1) Op de wapenkaarten der hoogheemraden van Delfland vindt men de twee wapens van den Delftschen en den Amsterdamschen tak, daar de Delftsche burgemeester mr. Franco Pauw en Isaac Pauw van Achttienhoven beide hoogheemraad geweest zijn.